

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Tancar files i mesurar paraules

Que no pretenguin instrumentalitzar l'epidèmia

Mentre el país està tancat en si mateix, tots mobilitzats contra una pandèmia de la qual fa quatre setmanes ens pensàvem que ens escapàriem, és l'hora de les angoixes i de plans de salvament financer desesperats.

Però la situació ha deixat en evidència la fractura social i l'existència de dos països, de dues Andorra, que van en dues velocitats diferents. Han estat deu anys negant l'evidència, però ara ja no ho poden amagar.

L'epidèmia que ha portat a la quasi paralització d'Andorra permet comprovar l'existència de diverses maneres d'estar en l'espai públic. Es veu una distribució de gènere, social i jeràrquica del treball.

Els llocs de treball de neteja, mal pagats, són de temps parcial, aviat al matí i tard al vespre. Els dels supermercats i grans magatzems d'alimentació, caixeres i vigilants, també ara a temps parcial, i sovint igual de mal retribuïts, comencen una mica més tard al matí.

És el dia a dia dels treballadors invisibles compartit pel personal sanitari, els serveis d'higiene i sanejament comunals i tants altres cossos especials amb horaris no menys especials.

Amb aquesta pandèmia aquests treballadors i treballadores, sotmesos a la precarietat de la feina, sovint menyspreats, han esdevingut indispensables per a la regulació social i econòmica.

La sociòloga Johanna Dagorn, de la Universitat de Bordeus i la professora de Geografia Corinne Luxembourg, de l'Escola Nacio-

nal Superior d'Arquitectura de París-La Villette, han descrit sense embuts la situació, prou similar a la del nostre país, que es viu a França pel confinament: "(...) els interessos particulars dels uns, que no volen pas agafar riscos, exposen els altres, aquelles i aquells que treballen (...)” en els sectors d'assistència sanitària i social, o en els oficis esmentats anteriorment, obligats d'exposar-se a la malaltia per raons col·lectives.

Ha quedat en evidència l'existència de dues Andorres que van a dues velocitats

---

DA i PS semblen més preocupats per les pròximes eleccions que per tancar files

---

Totes i tots mereixen el nostre aplaudiment.

A qui no podem pas aplaudir és a les forces polítiques –DA i PS– que semblen més preocupades per les pròximes eleccions que no pas per tancar files i treballar, sense esclètxes partidistes, per intentar redreçar la situació.

Haurien d'evitar instrumentalitzar aquesta epidèmia. Hi ha massa segones intencions en els uns i en els altres.

En mig de la crisi actual sembla que volguessin reeditar la confrontació Espot-López d'ara fa un any. Em sembla llastimós.

Ara no és l'hora de posar en qüestió el Govern, en el moment en el qual ha de lluitar contra una terrible epidèmia.

Però la unitat nacional no és pas posar tothom al darrere de Xavier Espot, com gosa fer un vídeo propagandístic de DA que pretén monopolitzar amb arrogància l'acció de les institucions, els serveis públics i la ciutadania mentre menysprea les altres veus de la política andorrana.

El que cal és construir, cada dia, cada hora, el marc transversal que permeti alhora compartir un punt de vista sobre la gestió de la crisi, sobre com sortirem del confinament i la manera d'evitar una nova onada de l'epidèmia i, molt important, debatre i compartir propostes per redreçar Andorra.

En l'àmbit social els assalariats del sector privat que s'han quedat sense poder acudir al seu lloc de treball veuen que la llei de mesures urgents publicada al BOPA el dimecres 1 d'abril els comporta una amputació del seu poder adquisitiu, mentre que les seves despeses fixes, d'alimentació i d'habitatge, es mantenen. I el mateix podríem dir dels treballadors autònoms.

La solidaritat no solament s'ha de predicar, sinó que s'ha d'aplicar. I això ha d'anar de braçet amb el pla de redreçament que caldrà endegar l'endemà de l'apaivagament de la crisi sanitària. Perquè si no està ben preparada i concertada, la sortida del confinament i la reobertura de les activitats econòmiques tancades serà un drama social.